

Møte i NFTF nr. 1/2024

Dato: 30.01.24, klokken 09.00 – 11.00.

Sted: Teams

Faste saker

Sak A	Godkjenning av møteinnkalling	Vedtak
Sak B	Godkjenning av dagsorden	Vedtak
Sak C	Referat fra fagrådsmøte nr. 5/2023 28.11.23 – til godkjenning	Vedtak
Sak D	Orientering fra Nasjonalt fagskoleråd	Orientering
Sak E	Orientering fra Organisasjonen for norske fagskolestudenter, ONF	Orientering

Dagsorden

Start	Slutt	Totalt	Tittel	Sakstype
09:00	09:15	00:15	Presentasjonsrunde Godkjenning av faste saker A – C: Møteinnkalling, dagsorden og referat fra forrige møte	Vedtak
09:15	09:25	00:10	Valg av leder og nestleder, konstituering av fagråd for ny periode	Vedtak
09:25	09:35	00:10	Orientering fra Nasjonalt fagskoleråd	Orientering
09:35	09:45	00:10	Orientering fra ONF	Orientering
09:45	09:55	00:10	PAUSE	
09:55	10:10	00:15	Ny stortingsmelding om høyere yrkesfaglig utdanning	Diskusjon
10:10	10:25	00:15	Fagrådets prioriteringer	Diskusjon
10:25	10:55	00:30	Små fag i videregående opplæring	Diskusjon
10:55	11:00	00:05	Eventuelt	

Referat til godkjenning - NFTF møte 5/23 28.11.2023

Til stede:

Navn	Organisasjon
Ole Kristian Thoresen, leder	HØY
Margrethe Gjessing	Byggenæringens Landsforening, BNL
Lars Kvadsheim (vara)	Norsk Industri
Sjur Inge Veim	Utdanningsforbundet
Svein Harald Larsen	Nelfo
Rune Haram	Nito/Tekna
Frode Janborg	FLT

Forfall: Tone Kjersti Belsby, Carine Gronholz, Tom Alexander Østensen

Gjester: Bjarne Bjørnsen, Rogaland Fylkeskommune og Linda Margrethe Volden, Møre og Romsdal Fylkeskommune

Fra sekretariatet: Christian Kronen, HK-dir

Møteleder: Ole Kristian Thoresen, leder

Referent: Christian Kronen

Dagsorden

Sak A - Innkalling - *godkjent*

Sak B – Dagsorden – *godkjent*

Sak C - Referatet fra møte 4/2023, 03.10.23 – *godkjent*

Sak	Tema	Type
D	<p>Orientering fra Nasjonalt fagskoleråd</p> <p>Ole Kristian orienterte fra sist rådsmøte, sentrale saker:</p> <p>Resultater fra studentenes helse- og trivselsundersøkelse, Shot. Resultatene for fagskolestudentene er presentert på egen side: SHoT 2022 - Fagskolene (studenthelse.no)</p> <p>Det er satt ned en arbeidsgruppe om Fagfolk for fremtiden som jobber med innspill.</p> <p>Det er også sendt innspill til KD i forbindelse med arbeidet med ny stortingsmelding om HYU; stort fokus på finansering.</p> <p>Videre arbeid med ECTS – ønske om å samkjøre med resten av Europa på dette punktet.</p> <p>Arbeides med en utfordring fra de nasjonale fagrådene til Nasjonalt fagskoleråd med tanke på hva de vil med de forskjellige fagrådene. Dette orienteres om på senere møte. I dette arbeidet ligger også ønske om å fysiske møter, gjerne ute på noen relevante fagskoler.</p> <p>Møtereferat, sakspapirer og møtekalender for Nasjonalt fagskoleråd: Om oss Nasjonalt fagskoleråd (fagskoleradet.no)</p>	O

E	Orientering fra ONF Saken utgikk grunnet forfall.	O
18/23	Møtedatoer for 2024 Forslag til møtedatoer i NFTF for 2024: Møte 1: 30. januar Møte 2: 19. mars Møte 3: 30. april Møte 4: 17. september Møte 5: 29. oktober Tidspunkt for møtene: kl. 0900-1100. <i>Vedtak: NFTF vedtar forslaget om møtedatoer</i>	V
19/23	Kan små fag i videregående opplæring løftes til tilbud i høyere yrkesfaglig utdanning? HK-dir orienterer om oppdraget. I første rådsmøte i 2024 vil fagrådet bli invitert til å gi skriftlige innspill til arbeidet.	O
20/23	Nasjonale planer til godkjenning i NFTF Rådet godkjente planene, med følgende innspill fra Norsk Industri: ønsker å sende en eventuell tilbakemelding før slutten av uken. <i>Vedtak: NFTF vedtar de nasjonale planene med forbehold om innspillene fra Norsk Industri</i>	V
21/23	Møre og Romsdal fylkeskommune og Rogaland fylkeskommune orienterer om deres arbeid med HYU Fagrådet ønsker å heve sin kompetanse frem mot ny stortingsmelding, spesielt med tanke på finansiering og forvaltning av HYU. I dette fagrådsmøtet var Bjarne Bjørnsen fra Rogaland fylkeskommune og Linda Margrethe Volden fra Møre og Romsdal fylkeskommune invitert til å orientere fra deres arbeid. I Rogaland fylkeskommunale opereres det med differensierte satser på bakgrunn av fagområder. Mulig at dette vil de komme til å gå bort fra differensierte satser fra driftstilskuddet og over til at fylkeskommune skal dekke kostbare utdanninger fra egne frie midler. Snakk om at flere personer kan inngå i teamet som jobber med fagskoler for å sikre det lokale og regionale behovet. Møre og Romsdal sin kompetansepolitiske strategi skal opp til politisk behandling. Har vært utarbeidet det siste året. Har innført tilskuddsordningen det siste året. Differensierte satser; en sats for maritim og en for resten. Felles for fylkeskommunene er et ønske om mer føringer fra sentralt hold (positivt med økt involvering fra HK-dir). Knapphet med midler i begge fylkene, og stor pågang fra søkere. De som er koordinatorene opp mot fagskolesektoren i fylkene kan ha behov for flere ressurser (høyere stillingsprosent). Utfordringer ved finansieringsmodellen. Vanskelig å bygge opp varige fagmiljø. Vanskelig også med lønn til undervisere fra arbeidslivet. Samtidig; balansegang faste lærere og gjestelærere for å sikre fagmiljø på skolene. Oppfordring til arbeidsgivere å motivere ansatte til å ta fagskoleutdanning.	O

	Runde rundt bordet Ingen saker	O
	Skriftlig orientering Representanter for ny periode skal velges før årsskiftet. Brev er sendt ut med svarfrist 1. desember 2023.	O

[Referat fra møte 5/23 28.11.23 slutt, tilbake til sakliste.](#)

Saker til møte 1/24 i NFTF 30.01.24

V-1/24 Valg av leder og nestleder, konstituering av fagråd for ny periode

Fra: AU v/Ole Kristian Thoresen

Bakgrunn

I brev fra Nasjonalt fagskoleråd, med referanse 23/14449, har organisasjonene blitt bedt om å oppnevne medlemmer for ny toårsperiode fra januar 2024.

Organisasjonene har oppnevnt representanter som følger:

Organisasjon	Navn
HØY	Ole Kristian Thoresen
Forbundet for ledelse og teknikk (FLT)	Frode Janborg
Nelfo	Svein Harald Larsen
Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg (EBA) (NHO Byggenæringen)	Thomas Norland
Nito/Tekna	Rune Haram
Nito/Tekna	Øyvind Norland, vara
Utdanningsforbundet	Marte Østrem
ONF	Tom Alexander Østensen
Norsk Industri	Tone Kjersti Belsby
Utdanningsdirektoratet (observatør)	Carine Gronholz

Medlemmene er inviterte til å stille til valg som leder og nestleder.

Foreløpig er følgende til valg: Ole Kristian Thoresen og Frode Janborg. Andre medlemmer som ønsker å stille til valg kan melde fra til fungerende leder, Ole Kristian, eller til sekretariatet før rådsmøtet.

Til behandling i møtet, jf. Mandat for de nasjonale fagrådene:

1. Valg av leder og nestleder
2. Konstituering av fagråd for ny periode

O-D/24 Orientering fra Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU v/Ole Kristian Thoresen

Bakgrunn

Leder i de nasjonale fagrådene er invitert til å delta som observatør i rådsmøtene til Nasjonalt fagskoleråd. Ole Kristian orienterer kort fra møtet.

Sakspapirer og referat fra møtene til Nasjonalt fagskoleråd er publisert her: [Om oss | Nasjonalt fagskoleråd \(fagskoleradet.no\)](#)

O-E/24 Orientering fra ONF

Fra: ONF v/Tom Alexander Østensen

Bakgrunn

Tom orienterer om aktuelle saker fra Organisasjonen for Norske Fagskolestudenter, ONF.
[Organisasjon for Norske Fagskolestudenter](#)

D-2/24 Ny stortingsmelding om høyere yrkesfaglig utdanning

Fra: AU v/Frode Janborg

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har gjennomført innspillmøter i forbindelse med melding til Stortinget om høyere yrkesfaglig utdanning. Frode Janborg orienterer fra møtene. AU ønsker å diskutere om rådet skal levere skriftlig innspill innen fristen 1. mars 2024. Mer om invitasjon til å gi innspill: [Skriftlige innspill til melding til Stortinget om høyere yrkesfaglig utdanning - regjeringen.no](#)

D-3/24 Fagrådets prioriteringer

Fra: AU v/Ole Kristian Thoresen

Bakgrunn

Fagrådet vedtok i 2022 rådets prioriteringer for perioden 2022-2025. I forbindelse med ny fagrådsperiode ønsker AU å presentere vedtatte prioriteringer for rådet og diskutere rådets arbeid for perioden.

D-4/24 Små fag i videregående opplæring

Fra: HK-dir v/Kjersti Hopland Kvåle og representant fra Udir

Bakgrunn

Invitasjon til å gi innspill til oppdrag 2023-020 (se vedlegg) fra Kunnskapsdepartementet om å kartlegge utfordringer ved små fag i tilbudsstrukturen i videregående opplæring, som primært har voksne søkere, og vurdere muligheten for at noen av fagene kan organiseres som fagskoletilbud.

Formål med saken er å få innspill på hvilke mulige konsekvenser som må belyses i arbeidet med å vurdere om noen små fag i den videregående tilbudsstrukturen bedre kan organiseres som utdanningstilbud i høyere yrkesfaglig utdanning.

Kunnskapsdepartementet har gitt et felles oppdrag til HK-dir og Udir om å kartlegge utfordringer ved små fag i tilbudsstrukturen i videregående opplæring, som primært har voksne søkere, og vurdere muligheten for at noen av fagene kan organiseres som fagskoletilbud (oppdrag 2023-020 vedlagt).

Oppdraget er en del av oppfølgingen knyttet til Meld. St. 21 (2020–2021) Fullføringsreformen: *Regjeringen vil gå gjennom organiseringen og plasseringen av små lærefag i tilbudsstrukturen, og vurdere om enkelte små lærefag bør tilbys som fagskoleutdanning eller opplæring spesielt organisert for voksne. I tillegg har Udir og HK-dir avklart med KD at kartleggingen skal inkludere små fag som ikke har overvekt av voksne søkere. Bakgrunn for oppdraget er at KD har behov for et bedre kunnskapsgrunnlag om hvordan de små fagene kan organiseres best mulig for å ivareta nødvendig kompetanse for arbeidslivet.*

Oppdragets første fase

Oppdragets første fase har bestått i å identifisere små fag i tilbudsstrukturen i videregående opplæring og få innspill og vurderinger fra de faglige råd på videregående nivå.

Utvalg

Lærefag som i gjennomsnitt har hatt færre enn 10 avlagte fag- eller svennebrev, og lærefag som har hatt 10 til 50 avlagte fag- eller svennebrev for perioden 2016-2023. Samtidig valgte vi ut lærefag med 0-50 søkere i 2022/23, uavhengig av alder, og i tillegg de lærefagene som har en stor andel voksne søkere. Totalt ble dette utvalget 40 lærefag fordelt på 7 av de yrkesfaglige utdanningsprogrammene. I all hovedsak er det fag innen tekniske fagområder og de tradisjonelle håndverksfag.

Innspill fra faglige råd i videregående opplæring

Udir ba de faglige rådene i videregående opplæring om å vurdere forholdet mellom arbeidslivets, bransjens og fagområdets behov for kompetanse og rekruttering i små lærefag og å beskrive utfordringer i de små fagene. Hoveddelen av de faglige rådene mener at de små fagene i utvalget er i balanse med rekrutterings- og kompetansebehovene i bransjen. I stor grad er det snakk om fag med vedvarende stabilt, men lavt, rekrutteringsbehov. I noen tilfeller er det også snakk om nye fag som må få tid til å etablere seg. Det vises til enkelte eksempler på små fag hvor det er krevende å rekruttere i forhold til det som er behovet i bransjen. Utfordringene som beskrives i disse fagene er sammensatte og til dels forskjellige. Felles for disse fagene er det imidlertid at fagenes attraktivitet og verdsetting i bransjen trekkes frem som en utfordring, og at fagene enten har mange voksne søkere eller at bransjen i stor grad ønsker voksne søkere.

Udir ser av innspillene fra de faglige rådene at det i det store flertallet av små fag i tilbudsstrukturen ikke er et problem at fagene er små, hvis det vurderes opp mot behovene for rekruttering og kompetanse i bransjen. De faglige rådene viser samtidig til flere utfordringer knyttet til de små fagene, som handler om organisering og gjennomføring av fagene. Disse utfordringene handler imidlertid om andre ting enn bransjens behov for rekruttering og kompetanse, som for eksempel utfordringer knyttet til finansiering og dimensjonering av opplæringstilbud, kvalitet og relevans i opplæringen og tilgang på læreplasser.

Vi ber om innspill

I oppdragets andre fase skal vi vurdere hvordan det kan etableres en god sammenheng i tilbudsstrukturen mellom videregående opplæring og høyere yrkesfaglig utdanning for å dekke arbeidslivets kompetansebehov best mulig. Kartlegge om kompetansebehov innenfor enkelte fagområder vil bli bedre dekket gjennom etter- og videreutdanningstilbud i høyere yrkesfaglig utdanning enn gjennom yrkesfaglig utdanningsprogram i videregående opplæring.

Vi ber Nasjonalt fagskoleråd og de nasjonale fagrådene vurdere og gi innspill på følgende to spørsmål:

1. Hva kan være mulige konsekvenser ved å organisere enkelte små fag i videregående opplæring som tilbud i høyere yrkesfaglig utdanning, med hensyn til:

- Ivaretagelse av arbeidslivets behov for rekruttering og kompetanse
- kvalitet og relevans i utdanningen
- finansiering og dimensjonering
- utdanningstilbud tilpasset voksne
- eventuelle andre forhold

2. Hvis enkelte små fag kan organiseres som fagskoleutdanning, hvordan kan det best mulig organiseres innenfor det formelle utdanningssystemet?

Frist for tilbakemelding: 15. februar 2024 til fagskoleradet@hkdir.no merk epost med: «Små fag».

Vedlegg til sak 4/24 Små fag

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
22/4907-

Dato
31. mai 2023

Tillegg til tildelingsbrev nr 13. Felles oppdrag til HK-dir og Udir om å kartlegge utfordringer ved små fag i tilbudsstrukturen i videregående opplæring, som primært har voksne søkere, og vurdere muligheten for at noen av fagene kan organiseres som fagskoletilbud

Oppdrag nr:	2023-020
Oppdrag:	Vurdere om enkelte små fag i vgo-strukturen, som primært har voksne søkere, bør innplasseres som fagskoletilbud (nivå 5 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk)
Frist:	31. desember 2023
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget finansieres innenfor gjeldende budsjetttrammer

Bakgrunn for oppdraget:

Tilbudsstrukturen for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene i videregående opplæring består av i alt 181 lærefag. Cirka 80 prosent av søkerne søker seg til cirka 20 prosent av disse lærefagene. Det innebærer at det er mange lærefag med svært få eller ingen søkere. Tilbudsstrukturen i videregående opplæring er bygget opp over mange år. De fleste tilbudene er bygd over samme lest innenfor 2+2 modellen, uten spesiell vurdering av om etterspørselen eller organiseringen av faget kan dekkes på annet vis.

Et felles kjennetegn ved de små fagene er at det er få lærekontrakter og få tilbud. For noen fagområder er det et resultat av en naturlig utvikling i arbeidslivet. For andre fag kan måten fagene er organisert på føre til kompetansetap innen viktige områder. Det er viktig at både nivåplassering av fagene i utdanningssystemet og organisering av fagene bidrar til:

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Ingeborg Holm
Røsberg
22 24 73 71

- god rekruttering
- at viktige kompetanser blir ivaretatt og videreført
- at fagene fører fram til yrker det er markedsgrunnlag for
- at Norge ivaretar sine internasjonale forpliktelser, ref. Unesco-konvensjonen

Dette er en del av oppfølgingen knyttet til Meld. St. 21 (2020–2021) Fullføringsreformen: *Regjeringen vil gå gjennom organiseringen og plasseringen av små lærefag i tilbudsstrukturen, og vurdere om enkelte små lærefag bør tilbys som fagskoleutdanning eller opplæring spesielt organisert for voksne.*

KD mener dette saksfeltet er svært komplekst og ønsker å dele opp oppdraget i flere faser. I dette oppdraget ønsker KD derfor å få belyst muligheten for om enkelte små lærefag, med primært voksne søkere, kan tilbys som fagskoletilbud. Departementet vil eventuelt komme tilbake til andre deler av saksfeltet.

KD er kjent med at Udir har fått flere søknader om å etablere lærefag hvor det antatte behovet for lærlinger er lavt. Disse fagene, herunder også rigg og vedlikehold av seilende fartøy, bør ses i lys av denne utredningen.

KD viser også til oppdrag til Udir nr. 2022-34 Utredning av grunnfinansiering for private skoler som tilbyr videregående opplæring i tradisjonshåndverksfag.

Beskrivelse av oppdraget:

KD har behov for et bedre kunnskapsgrunnlag om hvordan de små fagene kan organiseres best mulig for å ivareta nødvendig kompetanse for arbeidslivet. Det er utfordrende å avgrense eller definere klart hvilke lærefag som er aktuelle å vurdere uten en innledende kartlegging. Det er derfor opp til utredningen å vurdere størrelse opp mot andre faktorer eller indikatorer på at fagene bidrar med relevant kompetanse til arbeidslivet. Med dette som utgangspunkt ber KD direktoratene om å:

- beskrive hva som kjennetegner søkerne til disse lærefagene mht. alder, utdanningsbakgrunn og geografisk fordeling
- kartlegge om det finnes godkjente lærebedrifter mht antall og geografisk utbredelse
- kartlegge om det finnes data for hvor de som oppnår fag-og svennebrev jobber etter endt utdanning
- vurdere om kompetansen arbeidslivet etterspør på enkelte fagområder kan oppnås gjennom videreutdanningstilbud i høyere yrkesfaglig utdanning og i tilfelle hvordan det kan etableres en god sammenheng med tilbudsstrukturen i videregående opplæring.
- kartlegge om det er relevante tilbud i fagskolene og/eller om det er mulig for fagskoler å etablere nye tilbud innen fagområdet som bedrer dekker arbeidslivets behov
- Vurdere, begrunne og anbefale hvorfor og hvordan enkelte fag eventuelt kan organiseres som fagskoletilbud og foreslå modeller for hvordan dette kan organiseres innenfor det formelle utdanningssystemet.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

KD inviterer direktoratene til et felles oppstartsmøte.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Oppdraget ledes av Udir i samarbeid med HK-dir. Udir følger de ordinære retningslinjene for involvering og samhandling med partene i arbeidslivet og andre relevante aktører.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratene har utført oppdraget gis det beskjed til KD v/VFK om at oppdraget er utført og sluttrapport leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no innen 31.12.2023

Med hilsen

Espen Moseng (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Ingeborg Holm Røsberg
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen